

Guia docent

210911 - PP I - Projectes de Paisatge I

Última modificació: 15/07/2024

Unitat responsable: Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona
Unitat que imparteix: 740 - DUTP - Departament d'Urbanisme, Territori i Paisatge.
745 - DEAB - Departament d'Enginyeria Agroalimentària i Biotecnologia.

Titulació: MÀSTER UNIVERSITARI EN PAISATGISME (Pla 2015). (Assignatura obligatòria).

Curs: 2024 **Crèdits ECTS:** 8.0 **Idiomes:** Català, Castellà

PROFESSORAT

Professorat responsable: FRANCISCA JOSEFA MORÁN NÚÑEZ

Altres: Primer quadrimestre:
FRANCISCA JOSEFA MORÁN NÚÑEZ - 1R1S

METODOLOGIES DOCENTS

El desenvolupament d'aquesta assignatura té un caràcter eminentment pràctic atès el seu objectiu projectual. Es proposen unes classes teòriques que ajudaran l'estudiantat a introduir-se en el projecte de paisatge i que tindran una durada aproximada de 15 hores. La classe de taller es desenvoluparà durant les 60 hores restants de les classes presencials.

Es preveu que els estudiants, per a desenvolupar els exercicis de taller els hi caldrà que esmercin un equivalent de 2-2,5 hores lectives per cada hora de classe presencial.

OBJECTIUS D'APRENENTATGE DE L'ASSIGNATURA

L'objectiu principal del taller consisteix a reconèixer les oportunitats de projecte a partir de la reflexió paisatgística de les transformacions produïdes en l'àmbit dels espais naturals. A través de diferents lectures, tant culturals, visuals, dels seus processos i perturbacions ecològiques dels principals temes que es preveuen d'estudi serien:

- El projecte de les zones frontera: interfase urbà-forestal i contactes forestal-agrícola

Els espais de contacte entre teixits en el paisatge plantegen freqüentment situacions de gran interès a nivell ecològic i paisatgístic, alhora que suposen situacions de conflicte.

El projecte de paisatge pot ser una oportunitat de reflexió i proposició en aquests àmbits, tant a nivell normatiu i de planificació urbanística com de solucions de menor escala que, alhora de reconèixer la complexitat de el lloc relativa a la normativa urbanística i a el sistema de propietats d'aquests espais, reconeixen oportunitats de nous usos i oportunitats en aquests contactes.

- El projecte de la discontinuïtat:

Potenciació de discontinuïtats i franges de protecció com a estratègia de defensa en la propagació de foc en zones d'alta vulnerabilitat, com són els perímetres urbans, o altres zones de vora o contacte així com reconeixement dels elements de l'estructura de paisatge amb vocació de discontinuïtat entre d'altres: el sistema de vessament, els camps agrícoles, la xarxa d'accessibilitat

El projecte dels "punts estratègics de gestió" i "els incendis de disseny": el projecte de paisatge pot proposar intervencions en ubicacions estratègiques per facilitar les tasques d'extinció, així com per reduir la capacitat de propagació de foc. A més, aquests punts, per la seva ubicació estratègica i valor al territori planteja la possibilitat d'establir usos alternatius i complementaris a la prevenció.

- Propostes de gestió integral: gestió de l'paisatge en àmbits forestals, agrícola i agroforestals

Actualment hi ha un desequilibri entre els agents de l'paisatge, la capacitat de regeneració pròpia de sistema i les relacions que s'estableixen. Hi ha menys agents de l'paisatge amb una vinculació directa i quotidiana amb el territori (agricultors, pastors ...) hi ha nous agents amb vinculació puntual (turistes, gestors ...) amb una potent capacitat de transformació, tots dos, sovint, amb visions fragmentades.

En el paisatge, els sistemes vegetals, tot i els canvis, mantenen la seva capacitat de resiliència i per tant són capaç d'iniciar de nou el procés d'autoconstrucció. Els projectes proposen intervenir en aquest procés incorporant valors i interessos socials i productius que donen com a resultat estructures resilients i multifuncionals.

HORES TOTALS DE DEDICACIÓ DE L'ESTUDIANTAT

Tipus	Hores	Percentatge
Hores grup gran	60,0	30.00
Hores aprenentatge autònom	140,0	70.00

Dedicació total: 200 h

CONTINGUTS

Paisatges en transformació

Descripció:

_1. GENERAR UNA PROPOSTA transescalar

A partir d'una anàlisi territorial i local (transescalar) de l'àmbit es proposa reconèixer aquells elements estructurals de l'paisatge que constitueixen l'estructura de l'paisatge i que, a partir de la seva caracterització i descripció, són els elements potencials de el projecte.

(Sistema de vessament, orientacions, topografia, connectors ecològics ...)

-2. RECONÈIXER LES CAPACITATS DEL PAISATGE

El paisatge, tant a escala territorial com local, presenta unes capacitats intrínseques (potencial de desenvolupament ecològic, activitat social, equipaments ...) que un cop reconegudes són el potencial de el desenvolupament de el projecte de paisatge, ja que donen sentit i funció a la proposada. L'anàlisi d'aquestes capacitats és la primera acció projectual.

_3. RECONÈIXER ELS AGENTS DEL PAISATGE CAPAÇOS DE GENERAR TRANSFORMACIÓ

Perquè el projecte respongui a les necessitats de l'paisatge sobre el qual es posiciona, considerem fonamental reconèixer els agents de l'paisatge (veïns, associacions, administracions locals ...) que són els usuaris potencials i, en ocasions, des d'on ve l'energia de transformació de l'paisatge.

_4. UTILITZAR LA REPRESENTACIÓ COM A MITJÀ DE COMUNICACIÓ I INSTRUMENT DE PRESA DE DECISIONS

la representació és el llenguatge de l'paisatgista, és el mitjà de comunicació de les intencions inicials, així com dels resultats, però al seu torn, és el mitjà d'anàlisi i comprovació d'hipòtesis de projecte, sent l'instrument de presa de decisions. Considerem fonamental durant el curs que l'alumne exerciti i explori la seva capacitat de representació.

_5. REVELAR EL CARÀCTER DEL PAISATGE

Considerem fonamental que el projecte respongui a l'caràcter propi o potencial de l'paisatge, que estableixi una reflexió que respongui a les necessitats de la comunitat amb la qual es relacionarà directament o indirectament. Per això es considera fonamental la visita "in situ", la documentació de l'paisatge existent i la reflexió sobre el seu caràcter potencial.

Dedicació: 200h

Grup gran/Teoria: 12h

Grup petit/Laboratori: 60h

Aprenentatge autònom: 128h

SISTEMA DE QUALIFICACIÓ

El curs es desenvoluparà en forma de taller. Es preveu com a mínim tres lliuraments que correspondran al desenvolupament de diferents projectes o bé a diferents parts d'un mateix projecte, que caldrà presentar a nivell d'idees, avant projecte i projecte bàsic.

Es faran avaluacions parcials al llarg del curs.

Avaluació continuada

L'avaluació continuada es farà a partir del treball que desenvoluparà l'estudiantat durant el curs, mitjançant el lliurament de treballs o la realització de proves escrites i/o orals, segons els criteris i calendari que s'estableixin.

Avaluació final

Si l'avaluació continuada no és positiva es podrà realitzar una segona avaluació que consistirà en una prova final de caràcter global en el format que s'estableixi d'acord amb el criteri del professorat responsable (prova escrita o oral i/o lliurament de treballs).

BIBLIOGRAFIA

Bàsica:

- Laurie, Michael. Introducció a la arquitectura del paisaje. Barcelona: Gustavo Gili, 1983. ISBN 8425211328.
- Jellicoe, Geoffrey; Jellicoe, Susan. El paisaje del hombre: la conformación del entorno desde la prehistoria hasta nuestros días. Barcelona: Gustavo Gili, 1995. ISBN 8425216583.
- McHarg, Ian L.. Design with nature. New York: John Wiley & Sons, 1992. ISBN 0471557978.
- Aronson, Shlomo. Aridscapes : proyectar en tierras ásperas y frágiles = designing in harsh and fragile lands. Barcelona: Gustavo Gili, cop. 2008. ISBN 9788425222214.
- Site matters : design concepts, histories, and strategies. New York (N.Y.) [etc.]: Routledge, 2005. ISBN 0415949769.
- Intermediate natures : the landscapes of Michel Desvigne. Basel [etc.]: Birkhäuser, cop. 2009. ISBN 9783764377144.

RECURSOS

Enllaç web:

- Intranet docent.. <http://atenea.upc.edu/moodle/>